

Tematické okruhy z predmetu slovenský jazyk a literatúra

Školský rok 2022/2023

1. LITERATÚRA

- **Obraz človeka v umeleckej literatúre od najstarších čias až po súčasnosť. Porovnanie jednotlivých literárnych období.**
- Staroveká literatúra.
- Staroslovienska literatúra.
- Osvietenské myslenie a jeho obraz v slovenskej klasicistickej literatúre. Tvorba Jána Hollého. Idea všeslovenskej vzájomnosti v diele Jána Kollára.
- Človek v boji za slobodu a humanizmus v nemeckej, anglickej, francúzskej a ruskej literatúre romantizmu.
- Všestranná osobnosť Ľudovíta Štúra.
- Ľudová slovesnosť a jej vplyv na umelú literatúru.
- Motív vzbury proti utrpeniu, neľudskosti a neslobode v slovenskej a českej romantickej literatúre. S. Chalupka, J. Kráľ, J. Botto.
- **Obraz slovenského ľudu a šľachty, ich morálne postoje a konanie v dielach Sládkoviča a Hviezdoslava.**
- Konflikty v dramatickej tvorbe J.G. Tajovského a P. Karvaša.
- Svetový realistický román a poviedka – obraz spoločenských pomerov v 19. storočí.
- **Obraz zemanstva a príčiny jeho zániku v umeleckej tvorbe M. Kukučina a P.O. Hviezdoslava.**
- **Lyrický hrdina literárnej moderny (svetovej a slovenskej) ako obraz osobných a spoločenských konfliktov. Ch. Baudelaire, I. Krasko.**
- **Sociálne a mravné problémy dediny v dielach B.S. Timravy a J.G. Tajovského.**
- **Obraz prvej svetovej vojny v slovenskej a českej literatúre. B.S. Timrava, P.O. Hviezdoslav, M. Urban, D. Chrobák, J. Hašek.**
- **Slovenská medzivojnová poézia – tvorba E.B. Lukáča, J. Smreka, L. Novomeského.**
- **Obraz 1. a 2. svetovej vojny vo svetovej literatúre. R. Rolland, E.M. Remarque, E. Hemingway.**
- **Autori varujúci pred totalitnou mocou. D. Tatarka, L. Mňačko, A. Solženicyn, G. Orwell.**
 - **Lyrizovaná próza, jej vývin a miesto v slovenskej literatúre.**
- **Človek v zápase o národné a sociálne oslobodenie a v boji proti fašizmu v slovenskej a českej próze – R. Jašík, L. Mňačko, A. Bednár.**
- **Najvýznamnejšie umelecké smery v západoeurópskej a americkej literatúre 20. storočia. J. Steinbeck, J.D. Salinger, A. Moravia, neorealizmus, existencializmus, nový román.**
- **Motív lásky k domovu, k rodnému kraju a úcty človeka k človeku v slovenskej povojnovej poézii. M. Válek, M. Rúfus.**
- **Obraz doby a medziľudských vzťahov v slovenskej próze po roku 1945. F. Hečko, D. Tatarka, P. Jaroš, D. Dušek, D. Mitana.**
 - **Konflikty súčasného človeka v slovenskej dramatickej tvorbe po roku 1945. I. Bukovčan, P. Karvaš.**
 - **Podoby lásky v dielach svetových a slovenských autorov.**
 - **Ženské postavy v svetovej a slovenskej literatúre.**
 - **Vývin slovenského románu od jeho vzniku až po súčasnosť.**
 - **Vývin dramatického žánru od antiky po súčasnosť.**
 - **Umenie ako špecifický ľudský výtvar, jeho rozmanité podoby a význam pre kultúrnu spoločnosť.**

2. JAZYK

Všeobecné poznatky o jazyku

- funkcia jazyka
- jazyková kultúra
- komunikácia
- indoeurópske jazyky – rozdelenie slovanských jazykov
- kodifikácia spisovnej slovenčiny a úpravy spisovnej normy: A. Bernolák, Ľ. Štúr, M. Hatalla

Lexikológia, tvorenie slov

- systém slovnej zásoby
- frazeologizmy
- slovníky

Morfológia

- slovné druhy
- gramatické kategórie

Syntax

- druhy viet
- interpunkcia

Zvuková a grafická stránka jazyka, prozodické vlastnosti reči

Štylistika, štýl

- funkčné jazykové štýly (hovorový, administratívny, náučný, publicistický, rečnícky, umelecký)
- slohový postup (informačný, rozprávací, opisný, výkladový)
- slohové útvary (žiadosť, životopis, správa, interview, súkromný list, konšpekt, rozprávanie, opis, opis pracovného postupu, charakteristika, výklad, diskusný príspevok, úvaha, príležitostný prejav,...)
- požiadavky slovenskej štátnej normy na písomnosti administratívneho štýlu

Spracovanie informácií

- vyhľadávanie informácií
- spracovanie informácií
- uchovávanie informácií
- učenie sa

Okruhy tém boli prerokované a schválené na PK SJL.

Ing. Katarína Sekáčová

zástupkyňa riaditeľa

Mgr. Veronika Gereková

vedúca PK SJL

Ing. Daniel Adamko, PhD.
riaditeľ školy